

Maxingeslingan

Haninge kommun

INVENTERINGSRAPPORT

Datum: 20/6 2016 och 14/7 2016

Inventerare

Sofia Arnsten, Katrin Jones Hammarlund
Med från kommunen: Michael Carlsson
och Kristin Bergström

Projekt

Naturen på lika villkor

Utförare

Naturskyddsföreningen i Stockholms län

Fotografer om inget annat anges är Sofia
Arnsten och Katrin Jones Hammarlund

Detta är ett gemensamt projekt mellan Haninge kommun, Stockholms läns landsting, Länsstyrelsen Stockholms län och Naturskyddsföreningen i Stockholms län.

INFORMATION OM OMRÅDET

Inventerade webbplatser

haninge.se
t-d.se

fritidsnatet.se
svetur.se

naturkartan.se

Information om Maxingeslingan finns på haninge.se, fritidsnatet.se, svetur.se och naturkartan.se. Ingenting i tillgänglighetsdatabasen.

Det finns inte så mycket information om Maxingeslingan på någon av dessa hemsidor. På kommunens hemsida och på fritidsnatet.se står lite om vad som är tillgängligt och lite om att det på vissa sträckor finns branta backar som är svåra utan ledsagare. Kontaktinformation till person på kommunen finns på Fritidsnätet.

För personer med synnedsättning fungerar uppläsning av informationen på kommunens hemsida bra. Lägg gärna till information om hur man förstorar och förminskar texten på webbsidan, både för Apple och Windows.

Informationen på naturkartan.se består av en mening.

På svetur.se får man en träff på sidan om Rudans naturreservat om man söker på ordet "Maxingeslingan". Här kan man ladda ner en folder där Maxingeslingan nämns och som har en karta där slingan är markerad. Det finns en länk till Tillgänglighetsdatabasen härifrån. Jättebra, men för tillfället finns där ingen info om Maxingeslingan. På hemsidan går det att välja *Tillgänglighetsinventerade* områden. Men inga träffar kommer upp när jag gör det. Men det är ett bra verktyg och kommunen kommer att mata in information om naturområden inventerade inom detta projekt.

Allmänt för hemsidor

Väl utformad information på kan underlätta för personer att komma ut i naturen. Personer med kognitiva funktionsnedsättningar har stort behov av att kunna förbereda sig. Om de kan skaffa sig en bild av vad de kan förvänta sig underlättar det för

ett aktivare friluftsliv.

En tillgänglig webbplats bör innehålla följande information:

- Hur man tar sig till området.
- Vad man kan göra inom området.
- Vilka upplevelser man kan förvänta sig.
- Längd på leder,
- Om det finns servicebyggnader (med tillgänglig toalett) och andra anläggningar och hur dessa är utformade.
- Hur terrängförhållandena är och om det finns hinder i terrängen till exempel i form av branta lutningar eller trånga passager.
- Vilken GPS-adress området har.
- Hur mobiltäckningen är i området,
- Om det finns tillfälliga fel (exempelvis att den tillgängliga toaletten är ur bruk, räcken borta vid led eller annan viktig tillfällig information)

Extra plus i kanten ger möjlighet till att göra virtuella besök. Riktigt bra är även om man kan få tillgång till digitala kartor som visar var man är på kartan, ortnamn i närheten, vägnummer, busshållplatser, parkeringsplats, lutning på leder och ramper.

Webbplatsen bör vara anpassningsbar att att man kan få informationen uppläst för sig eller anpassa den efter sina behov, t.ex. översättning till teckenspråk.

Att tänka på är att texten bör presenteras på ett enkelt och tydligt sätt så att den förstås av så många som möjligt. Språkrådet har tagit fram råd och tester för att förbättra språket. Det finns ett gratis webbverktyg, läsbarhetsindex (LIX) som kan användas för att få en uppfattning om hur lätt eller svår en text är att läsa.

PARKERING

Bild 1: Parkering vid caféet vid Rudanvägen

Bild 2: Parkering nära starten av Maxingeslingan

Bild 3: Plana ut marken vid bommen

Idag finns tre ställen med anpassade parkeringsplatser.

En parkering ligger vid caféet vid Rudanvägen, ca 200 m från Maxingeslingan. Den har två anpassade parkeringsplatser som är 3,5 m breda (bild 1). Parkeringen lutar inte, men har en ojämn yta. För att en rullstol ska kunna tas in från sidan med ramp eller lift bör parkeringsplatserna vara 5 meter bred. Men här skulle det räcka med 4 meter då två anpassade platser ligger bredvid varandra och eftersom gångytan till vänster kan användas. Lägg till vägvisande skyltar mot entrén och naturstigen för att underlätta för personer som har svårt att orientera sig att hitta. Skylta gärna till Maxingeslingan härifrån för att underlätta för personer med svårighet att orientera sig. Skylta även till huvudentré.

Det finns en parkering vid Maxingeslingans start med ca nio platser avsatta för personer med rörelsenedsättning (bild 2). Underlaget är ojämnt, gropigt och täckt med löst grus. Jämna ut och hårdgör med stenmjöl (krossat berg i kornstorlek 0-4 mm). Placera ut vägvisande skyltar. Det finns en bom in till området för att hindra trafik. Det är en liten grop för att komma runt bommen och det lutar i sidled (bild 3). Fyll ut så att marken blir plan. Det är bra bredd på passagen.

En tredje parkering finns längst i söder på Maxingeslingan. Den är också för personer med rörelsenedsättning (bild 4). Den är 8 m bred. Det finns ingen belysning på själva parkeringen, men på vägen bakom. Ingen lutning på parkeringen. Parkeringen ligger nära informationsskyltar om naturreservatet och informationsskylt om Maxingeslingan. Det är lätt att förstå vart man ska.

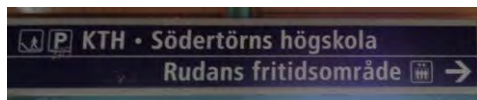
Det är skyltat från Nynäshamnsvägen till de anpassade parkeringarna.

Bild 4: Parkering södra Maxingeslingan

ATT ORIENTERA SIG I OMRÅDET

Entrén vid Rudans fritidsområde

När man kommer upp från plattformen från pendeltåget finns skyltning till Rudans fritidsområde. Det vore bra att ha skyltningen även när man kommer ner på markplan med hissen eller via trappan för att underlätta för personer som har svårt med orienteringen och behöver tydlig skyltning.

Bild 5: Anslagstavla mellan pendeltågsstationen och fritidsområdet

En liten bit från pendeltåget finns en anslagstavla bl.a. med en karta över fritidsområdet som är svår att läsa (bild 5). Michael Carlsson, Haninge kommun, berättade att det planeras för nya skyltar i området. Det får gärna finnas vägvisande skyltar härifrån även om det är ganska klart hur man ska gå. Det är viktigt för personer med dålig orienteringsförmåga. Skyltarna ska visa riktning och avstånd och får gärna ha symboler. Generellt behövs fler vägvisande skyltar i området (se exempel i bild 6).

Bild 6: Vägvisande skyltar med symboler.
Foto: Mai

När man kommer längre in i området finns lekplats, utomhusgym, raststuga, och toaletter (bild 7). Här finns en skylt som visar åt vilket håll man hittar de olika slingorna (bild 8). På skylten finns även en karta för Maxingeslingan. Den är mycket bra utförd - det går att utläsa var branta stigningar finns någonstans, var rastmöjligheter, toaletter och anpassade parkeringar finns. Den är lätt att läsa. Det vore jättebra om denna karta kunde finnas tillgänglig att ta med ut, antingen hos kommunen, i ett fack vid skyltarna i området eller möjlig att skriva ut från hemsidorna. Gör gärna kartan taktill. För synskadade personer behövs ljudstöd eller ledstråk för att hitta de olika sevärdheterna och även till naturstigen. För hörselskadade behövs informationen översättas till teckenspråk.

Här finns även en skylt med information om Rudans naturreservat (bild 9).

Vid entrén finns dess, både anpassat och icke anpassat. En anpassad vattentoalett finns i en av byggnaderna (läs mer på sid 6).

Bild 7: Fritidsområdet

Bild 8: Tavla med vägvisare och karta över Maxingeslingan.

Bild 9: Skylt med information om Rudans naturreservat

ATT ORIENTERA SIG I OMRÅDET

Maxingeslingan

Bild 10: Skylt vid södra delen av slingan. Saknar "här-är-du-prick"

Bild 11: Reservatsskylt kan bli tydligare

Bild 12: Text och karta uppdelade på två skyltar, Erstavik, Nacka. Foto från Naturkartan.se, fotograf okänd.

Det finns informationsskyltar om Maxingeslingan på lagom många ställen: En vid entrén till fritidsområdet, en vid början av Maxingeslingan, en vid södra änden av slingan där det finns en parkering (bild 10). Något som saknas på skyltarna är att "Här-är-du-pricken" inte är utsatta på kartorna.

Det finns två naturreservatsskyltar längs Maxingeslingan, en vid entrén till Rudan och en vid parkeringsplatsen som ligger längst söderut. Skyltarna är större än många andra reservatsskyltar (bild 11). Det gör att det får plats flera bilder som komplement till texten vilket är jättebra. Men det är mycket text, kartan över området är liten och texten likaså (bild 9). Om skylten blir större eller om man gör två skyltar kan texten göras större, kartan tydligare och informationen delas upp så att den blir enklare att läsa (se exempel i bild 12). Mitten på skylten sitter något för högt över marken, höjden ska mäta mellan 130-140 cm. "Här-är-du-pricken" var inte utsatta på dessa kartor heller.

Det finns vägvisare längs slingan, men de är för otydliga. Gör vägvisningen tydligare med större skyltar som har större text och där det också står avstånd till olika målpunkter (se bild 6). Ha även med tydliga symboler. För att underlätta för personer med nedsatt synförmåga att hitta, anlägg ledstråk och gör taktila skyltar. Ljudkällor kan också användas för vägledning, t.ex. vindspel eller bjällror. Viktigt är dock att ljudkällan inte stör naturupplevelsen för andra.

Allmänt:

- Gör taktila skyltar med punktskrift längs stigen (bild 13).
- Översätt texten på skyltarna till teckenspråk och lägg till en QR-kod som länkar till ett videoklipp med översättningen (bild 14).
- Översätt texten till punktskrift eller lägg till audiell information.
- Kontrollera gärna om språket på skyltarna är lättläst med hjälp av webbverktyget läsbarhetsindex (LIX).
- Vägvisande skyltar behövs vid varje vägskäl.

Bild 13: Taktil karta och punktskrift. Foto: Bengt A Lundberg

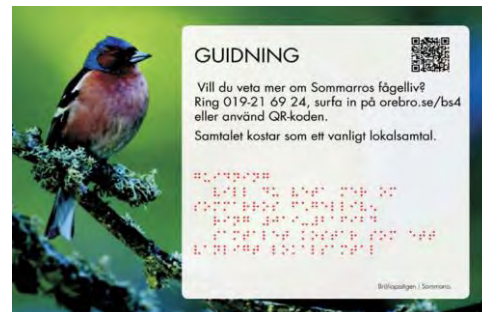

Bild 14: Sommarro naturreservat, Örebro. Skylt med punktskrift, QR-kod till teckentolkning.

DASS OCH TOALETT

Bild 15: Ramp in till toaletter. Några små åtgärder och den är som ny.

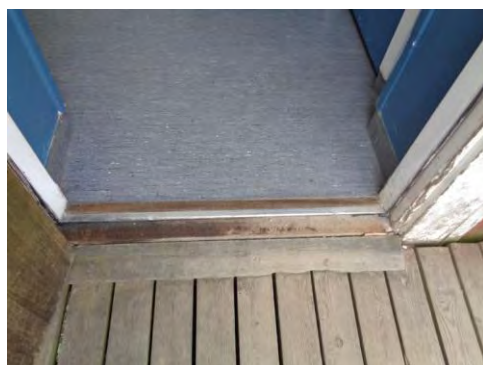

Bild 16: Tröskel in till toaletterna bör åtgärdas med ny tröskelramp.

Bild 17: Den anpassade toaletten är inte så anpassad.

Anpassad toalett vid entrén till Rudans fritidsområde

Till toaletten finns en ramp (bild 15) som är rak, 5 meter lång och lutar 2°-3° i höjdlid. Den avslutas i ett vilplan. Rampens utförande är bra, men den har några år på nacken och lutar 5° i sidled vid dörröppningen. Åtgärda detta. Bygg gärna på ett avåkningsskydd på hela rampen. Tröskelrampen in till byggnaden måste bytas ut (bild 16). Kontrastmarkera tröskeln, rampen, vilplanet och trappan upp på rampen. Dörren in till huset är tung, installera gärna en dörröppnare på ut- och insida.

Själva toaletten är för liten för att vara anpassad för rullstol. Det finns för lite utrymme både utanför och inne på toaletten (bild 17). Se förslag på åtgärder nedan.

Anpassat dass

En tung dörr och en tröskel gör det svårt att komma in i dasset. Insidan för liten och själva toalettstolen är inte bra placerad. Dasset är inte optimalt för personer i rullstol.

Om kommunen ska investera i nytt tillgängligt dass och/eller åtgärda toaletten, tänk på detta:

- Om det inte finns tillgång till el är det viktigt med ljusinsläpp utan insyn.
- Dörren ska vara lätt att öppna, stänga och låsa. Den bör på insidan ha ett draghandtag 0,8 m över golv.
- Den fria dörrpassagen bör vara 0,9 m bred.
- Vändyta på minst 2m i diameter ska finnas för rullstolar både utanför och innanför
- Toalettens golvytan bör vara minst 2,2 meter.
- Tröskel bör ej finnas. Om det gör det lägg på en tröskelramp och kontrastmarkera.
- Dörren bör kontrastera mot omgivande väggar (vilken den gör på toaletten idag).
- Den fria ytan på ömse sidor av toalettstolen bör vara 0,7 meter så att assistenter får plats.
- Toalettstolen måste vara stabil och möjlig att komma tätt intill med en sitthöjd på 48 cm.
- Armstöd ska var upp- och nerfällbara. Överkanten ska vara 0,8 m över golv och 0,6 m från toalettstolen. De ska vara lätta att hantera och sakta glida ner. Toalettpapper bör kunna placeras lättåtkomligt på båda armstöden.
- Om skötbord installeras ska de kunna användas av personer i rullstol. Placeras bäst på 0,75-0,8 m över golvet. Tänk på att golvytan kan behöva göras större om skötbord installeras.
- Sätt in larm, både ljudande och blinkande.

HUR SER MAXINGESLINGAN UT?

Bild 18: Fin väg som bör åtgärdas på några ställen.

Bild 19: Anlägg ledstråk för att leda in personer med synnedsättning.

Bild 20: Här är det brant, anlägg avåkningsskydd för att förhindra olycka.

Underlaget på Maxingeslingan är generellt bra. På vissa ställen finns enstaka rötter och stenar som skulle kunna tas bort. På de flesta ställena är slingan över 2m, på enstaka platser smalare, ca 1,5m. På några ställen har stigen byggts med stockar som med tidens gång börjat luta varpå stigen sjunkit ner något och lutar i sidled (bild 18). Åtgärda gärna detta.

Stockarna fungerar som avåkningsskydd, men på några ställen saknas de (se bild 19). Anlägg gärna ledstråk längs hela sträckan. De ska anläggas på den sida som är mest säker, dvs. bort från de områden där risk finns att falla. De är viktiga då när stigen smalnar av, när träd står i vägen eller vid broar och sluttningar (bild 19 och 20). Det vore bra om det finns mellanrum mellan ledstråk och mark så att vatten kan rinna av.

Det finns många nivåskillnader. De brantaste på 11° men i snitt ligger de på mellan 4°-6°. Backarna är ganska långa, 100-200m. De branta partierna är markerade på kartan över Maxingeslingan. På sina håll lutar leden i sidled vilket är ok så länge det lutar mindre än 10° och det inte samtidigt lutar upp- eller nerför.

På västra delen av slingan finns två broar och en konsolbrygga. Den första bron är bred, plan och kort med handledare på båda sidor. Den andra bron är likadan, men den svänger något (bild 19). På dess norra sida lutar stigen 7°. Det vore bra om man kunde minska lutningen innan bron så man kan sänka hastigheten om man kommer med rullstol. På norra sidan bron bör avåkningsskydd/ledstråk anläggas (bild 20).

Vid södra delen vid konsolbryggan finns en grop som bör åtgärdas (22). Den här delen bör också breddas. Bryggan är 184 cm bred. Handledare finns längs hela sträckan. Det finns en mötesplats med bänk inbyggd i berget. Bryggan lutar runt 3° i sidled hela vägen, åtgärda om möjligt. På norra sidan finns en ramp upp som lutar 3°-5° och avslutas i en kantsten (bild 23). Åtgärda så att kanten upp tas bort.

Kontrastmarkera båda ändarna av broarna och båda ändarna av konsolbryggan. Gör gärna ledstråk in mot broarna så personer med synskada inte går vid sidan av. Behövs ej vid södra änden av konsolbryggan, men väl på rampen upp på den norra änden (bild 24).

Bild 22: Bredda stigen och åtgärda försänkningen.

Bild 23: Åtgärda kant på konsolbrygga

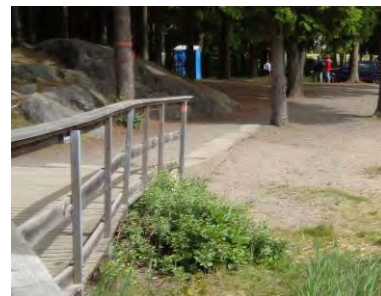

Bild 24: Ledstråk behövs upp till konsolbryggans norra del

RASTMÖJLIGHETER

Grillplatser, bryggor och bänkar

Bild 25: Grillplats vid badet

Bild 26: Bra bord för personer i rullstol men rygg- och armstöd saknas.

Bild 27: Anpassad grillplats, Vedyxaskogen, Uppsala. Foto: Magnus Mattisson

Bild 28: Det är svårt att komma ner till den tillgängliga bryggan och grillplatsen.

Bild 29: Däckspång och brygga vid Tollsjön, Alingsås. Bild från Alingsås Tidning januari 2015. Foto Bosse Åström.

Tre grillplatser finns längs med slingan. Själva grillen ser likadan ut på alla platserna. De är 35 cm höga med stenar som sticker ut vilket gör det svårt att komma nära med rullstol (bild 25). Vid grillplatserna finns ett bord där ena sidan är helt utan bänk och därför möjlig för person i rullstol att sitta vid (bild 26).

Generellt bör en grill utformas så att det går att komma nära med rullstol vilket går om eldstaden smalnar av mot foten. Grillgallret bör då ha en höjd på 0,7 m över mark. Om eldstaden inte smalnar av mot foten bör gallret ha en höjd på 0,5 m över mark. Området runt eldstaden bör vara fri så att personer i rullstol kommer fram. Se exempel i bild 27.

Grillplatsen som ligger ca 400 m in på Maxingeslingan: Underlaget är hårt och någorlunda jämnt, något ojämnt på sina ställen. Jämna ut och lägg på stenmjöl.

Vid den anpassade bryggan sydväst om entrén till Maxingeslingan finns nästa grillplats. Det lutar mycket åt alla håll både ut till och vid grillplatsen. Under-laget är svårforcerat (bild 28) för både manuell rullstol och elrullstol. Det syns att marken påverkas av avrinning så även om man hårdgör med stenmjöl finns risken att det blir förstört snabbt. Ett alternativ är att göra en däckspång ner till en plattform för grillen. Den skulle i sin tur kunna fortsätta ut i vattnet och ersätta bryggan som finns där idag (se exempel i bild 29).

RASTMÖJLIGHETER, forts

Grillplatser, bryggor och bänkar

Bild 30: Uppskattad ramp ner i vattnet.
Svårt med sanden innan.

Alldeles i närheten av entrén finns den sista grillen. Inga åtgärder behövs här förutom att grillen kan behöva bytas ut. Här finns också en ramp ner i vattnet som kan användas för personer med dålig balans eller för någon som sitter rullstol (bild 30).

Inga åtgärder vad gäller själva rampen. Det är sand ner till den varför det kan vara svårt att ta sig ner dit. Antingen kan man anlägga en däckspång ner till den. Det finns även speciella mattor som rullas ut på marken och som underlättar framkomligheten för personer i rullstol och dem med rullator (bild 31). De rullas ut när det är säsong och tas sedan ta bort.

Bild 31: PR-platta på sand.
Foto: markskydd.se

Naturen på lika villkor

Svårighetsgrader vad gäller lutning på Maxingeslingan

- Grönt = lätt. Lutning 0°-3°
- Rött = medelsvårt. Lutning 4°-6°
- Svart = svårt. Lutning 7°-12°

Här är mycket svårt att komma ner.
Svårt med erosion. Om grillplatsen
och bryggan ska vara tillgängliga
behövs här en däckspång och
plattform.

Lägg under säsong på en matta/platta
för att göra det möjligt att gå över
sandens med rullator och rullstol.

Den här sträckan markerades
svart eftersom det är en lång
backe som lutar även i sidled.

Fixa till grillplatserna

Förbättra skyltningen från
pendeltåget